

ABSTRAKT

We współczesnym świecie podejmowane są różnorodne inicjatywy na rzecz zagrożonego pokoju. Powstają także różne organizacje, które angażują się w jego obronę. Mimo tylu cennych inicjatyw zauważa się utratę wiary i zaufania w wysiłki państw i organizacji międzynarodowych zmierzających do zachowania pokoju.

Szczególnie wiele miejsca problematyce pokoju poświęca w swoim bogatym społecznym nauczaniu Ojciec Święty Jan Paweł II. Wobec powszechnej woli pokoju i coraz większej możliwości masowej zagłady papież niemal od pierwszych dni swojego pontyfikatu podejmował różne inicjatywy na rzecz obrony zagrożonego pokoju. Wielokrotnie uczył, jak ważne jest utrzymanie pokoju na świecie oraz jak ważne jest wychowanie do pokoju.

W dotychczasowych opracowaniach widoczny jest brak całościowego spojrzenia na problematykę wychowania do pokoju w świetle nauczania Jana Pawła II. Przedstawienie powyższego zagadnienia wymagało przebadania wielu dokumentów nauczania papieskiego, uporządkowania ich treści, zespolenia w jeden systematyczny wykład. Badania te należało prowadzić, śledząc kontekst nauczania Ojca Świętego, bo tylko w określonym kontekście nauczanie to może być właściwie odczytane i zinterpretowane.

Materiałem badawczym jest zestaw tekstów, uwzględniony w pierwszej części bibliografii, zatytułowanej „Źródła”. Te materiały w szczególny sposób nadają się do przebadania przy zastosowaniu metody analizy zarówno językowej, jak i analizy treści. Ponadto skorzystano z metody historyczno-porównawczej oraz syntezy.

W swoich encyklikach, listach, przemówieniach oraz w wielu innych pracach Ojciec Święty wskazywał kierunek, w jakim powinien podążać człowiek. W sprawie pokoju zwracał się nie tylko do chrześcijan, ale do wszystkich ludzi dobrej woli. Apelował o współdziałanie dla pokoju. Uznawał go bowiem za wartość, która stanowi czynnik jednoczący ludzi różnych przekonań światopoglądowych, społecznych i politycznych.

Zaangażowanie wszystkich ludzi, bez względu na różnice światopoglądowe, kulturowe i podziały religijne, może doprowadzić do prawdziwego pokoju w świecie. Pokój jest bowiem wartością powszechną, łączącą wszystkich ludzi. Szczególne jednak miejsce we wprowadzaniu pokoju przypisywał Jan Paweł II rodzinie. To właśnie w niej

rozpoczyna się wychowanie dla pokoju i ono stanowi podstawę dla powszechnego zaangażowania się wszystkich ludzi na rzecz pokoju. Ponadto Jan Paweł II uważał, że ważna jest współpraca rodziny ze szkołą, ponieważ szkoła otwiera przed młodymi ludźmi horyzonty. Daje ona ogromne możliwości wykształcenia i zdobycia zawodu.

Celem rozprawy doktorskiej jest ukazanie całościowego nauczania społecznego papieża Jana Pawła II na temat wychowania do pokoju. Do fundamentów pokoju należy wiara w Boga i miłość do człowieka zobowiązująca innych do poszanowania jego godności i respektowania praw. Równie ważne jest także poszanowanie zasad moralnych i społecznych.

SŁOWA KLUCZOWE

Jan Paweł II, wychowanie do pokoju, nauczanie, rodzina, pokój, szkoła, sprawiedliwość, miłość, dobro wspólne.

30.08.2021

Agnieszka Zarebka